

IZVJEŠĆE O RADU HRVATSKOG ARHEOLOŠKOG DRUŠTVA U 2025. GODINI

Hrvatsko arheološko društvo djelovalo je u svojim prostorijama u Tomašićevoj ul. 6. Ostvarivanje Programa Društva za 2025. koji je prihvatila i odobrila godišnja skupština Društva održana u Korčuli 2024. teklo je prema predviđanjima.

Redovita djelatnost društva

Redovita djelatnost Društva odvijala se pod vodstvom njegova Središnjeg odbora. Njega čine predstavnici svih hrvatskih regija, a broji 11 članova. Neposrednu aktivnost vodili su članovi Odbora iz Zagreba. Članovi Središnjeg odbora su: Ante Alajbeg, Jelena Jovanović, Ivanka Kamenjarin, Ivana Ožanić Roguljić, Domagoj Tončinić, Adriana Gri Štorga, Željko Krnčević, tajnica Jana Škrkulja, dopredsjednici Domagoj Perkić i Hrvoje Potrebić te Jacqueline Balen kao predsjednica Društva.

Središnji odbor održao je dvije redovite sjednice i to jednu online i jednu u Kninu. Na sjednicama se raspravljalo o tekućim obvezama Društva; poglavito o pripremanju znanstvenog skupa u Kninu, nakladničkoj djelatnosti, suorganizaciji znanstvenih skupova i članstvu.

U ovoj godini održana je Izborna skupština u Kninu te su odabrani novi članovi Središnjeg odbora koji će zastupati Društvo od 2026. do 2029. godine.

Znanstveni skup u Kninu

Znanstveni skup „Između mora i kopna: arheološke perspektive dalmatinskog zaobalja – u povodu 1100. obljetnice Hrvatskog kraljevstva“ održan je u Knin od 6. do 10. listopada 2025. godine u organizaciji Hrvatsko arheološko društvo, Kninski muzej i Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, uz suorganizaciju Veleučilište “Marko Marulić” Knin i Muzej grada Šibenika. Skup je organiziran povodom obilježavanja 1100. obljetnice Hrvatskog kraljevstva, s ciljem sagledavanja arheoloških perspektiva dalmatinskog zaobalja u širem povijesnom i prostornom kontekstu.

Program skupa započeo je 6. listopada održavanjem Druge redovite sjednice Središnjeg odbora Hrvatskog arheološkog društva. Svečano otvorenje održano je 7. listopada u konferencijskoj dvorani studentskog doma „Fra Lujo Marun“, uz pozdravne govore predstavnika organizatora, akademske zajednice, lokalne i

regionalne samouprave te Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske. Program je vodila tajnica Društva, Jana Škrgulja.

Tijekom trodnevnog znanstvenog programa održano je ukupno 41 predavanje te su predstavljani poster. Izlaganja su bila raspoređena u više tematskih sesija, koje su moderirali članovi Društva i suradnici. Tematski raspon obuhvatio je razdoblja od prapovijesti do novoga vijeka, s posebnim naglaskom na prostor dalmatinskog zaobalja i njegov odnos prema obali i širem jadranskom prostoru.

Jedan dio izlaganja bio je posvećen prapovijesnim i protohistorijskim temama, uključujući problematiku naseljavanja, obrambenih struktura, pogrebnih običaja i materijalne kulture. Značajan segment skupa obuhvatio je antičko razdoblje, osobito rimsko doba u Dalmaciji, s naglaskom na urbanizam, prometne komunikacije, vojnu prisutnost, gospodarske aktivnosti i svakodnevni život. Posebna je pozornost posvećena kasnoantičkom razdoblju, transformacijama naselja, promjenama u pogrebnim praksama te razvoju ranokršćanskih zajednica.

Srednjovjekovne teme činile su treću veliku tematsku cjelinu, obuhvaćajući rani i razvijeni srednji vijek, razdoblje oblikovanja hrvatske države te kasnosrednjovjekovne promjene u organizaciji prostora. Izlaganja su obuhvatila sakralnu arhitekturu, groblja, fortifikacije i svakodnevni život, pri čemu su predstavljani i rezultati novih terenskih istraživanja. Dio radova imao je interdisciplinarni karakter, uključujući bioarheološke, antropološke i arheometrijske analize, dok su pojedina izlaganja bila usmjerena na zaštitu, prezentaciju i valorizaciju arheološke baštine te suvremene muzeološke i konzervatorske izazove.

U sklopu skupa 8. listopada na Kninska tvrđava otvorena je izložba *Et post mortem vita. Život i smrt u kasnoantičkoj Dalmaciji*, autora iz Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika, koja je predstavila pogrebne običaje i svakodnevni život u kasnoantičkom razdoblju. Otvorenje izložbe okupilo je brojne sudionike i goste te dodatno obogatilo program skupa.

Dana 9. listopada održane su Godišnja i Izborna skupština Hrvatskog arheološkog društva. U novi Središnji odbor izabrani su: Jacqueline Balen, Ante Alajbeg, Hrvoje Potrebica, Domagoj Perkić, Morana Vuković, Jelena Jovanović, Ana Solter, Jana Škrgulja, Emil Podrug, Maja Bunčić i Adriana Gri Štorga.

Članovi središnjeg odbora na svojoj konstituirajućoj sjednici za predsjednicu Društva izabrali su Jacqueline Balen, a za dopredsjednike Hrvoja Potrebicu i Domagoja Perkića. Za članove Suda časti jednoglasno su izabrani: B. Kuntić-Makvić, T. Težak-

Gregl, Ž. Krnčević. Za članove Nakladničkog vijeća jednoglasno su izabrani: Sanja Ivčević, Ivana Ožanić-Roguljić, Ivanka Kamenjarin, Juraj Belaj. Voditeljica Nakladničke djelatnosti je u idućem mandatu Jelena Jovanović. Tajnicom Društva ponovno je izabrana Jana Škrgulja.

Istoga dana održana je i dodjela nagrada Društva za 2023. godinu. Nagradu za životno djelo „Don Frane Bulić“ primio je Brano Kirigin, dok su godišnje nagrade „Josip Brunšmid“ dodijeljene Jani Kopačkovoju za knjigu *OLEUM ET VINUM ADRIATICUM*, Jeleni Vekić Bašić i Marinu Franiću za projekt „Muzejska družina Pinel i Kukica“, kao i projektu „Malo rimsko kazalište“ Arheološkog muzeja Istre. Skup je zaključen 10. listopada stručnim izletom za sudionike na slap Krčić te u Biskupiju, Vrliku, Cijvljane i crkvu sv. Spasa, čime je znanstveni program nadopunjen neposrednim uvidom u arheološku i kulturnu baštinu dalmatinskog zaleđa.

Održani skup potvrdio je važnost dalmatinskog zaobalja u razumijevanju povijesnih procesa na istočnoj obali Jadrana te je pružio sveobuhvatan pregled aktualnih istraživanja, metodoloških pristupa i interpretacijskih modela u suvremenoj hrvatskoj arheologiji.

Nakladnička djelatnost

Tijekom godine pripremljene su za tisak *Obavijesti HAD-a*.

Tiskana je knjiga sažetaka za skup u Kninu

Društvo je uz Arheološki muzej u Zagrebu suizdavač monografije *Sylloge*, a uz Arheološki muzej u Zadru i Izdanja sa skupa održanog u Zadru.

Prijelom svih publikacija Društva radi Srećko Škrinjarić.

Web stranice Društva

Tijekom godine Društvo je redovito ažuriralo internetsku stranicu: www.hrvatskoarheoloskodrustvo.hr. Stranice je održavao Pavle Dugonjić.

Nagrade Društva

Nagrade za 2023. godinu dodijeljene su u Kninu tijekom trajanja znanstvenog skupa.

Tijekom 2025 godine raspisan je natječaj za dodjelu Nagrada Društva za 2024. godinu.

Na znanstvenom skupu održanom u Kninu proglašeni su dobitnici nagrada Hrvatskog arheološkog društva za 2024. godinu.

Nagradu za životno djelo „Don Frane Bulić“ dobio je Stašo Forenbaher. Godišnja nagrada „Josip Brunšmid“ dodijeljena je Tomislavu Biliću za knjigu *Mlađe željeznodobne kovanice iz Arheološkog muzeja u Zagrebu* te Martina Blečić Kavur za izložbeni projekt *Herojsko doba Histra*.

Knjižnica Društva

Knjižni fond Društva smješten je kao zasebna zbirka u knjižnici *Hrvatskih studija*. Hrvatsko arheološko društvo potpisalo je Ugovor po kojemu knjižnica Hrvatskih studija preuzima pohranu, evidenciju i brigu o knjigama u vlasništvu Hrvatskog arheološkog društva koje će u knjižnici biti pohranjene kao zasebna zbirka. Knjige su evidentirane i uređene po suvremenom bibliotečnom sustavu, a članovi društva mogu ih koristiti uz predočenje članske iskaznice bez obzira na članstvo u knjižnici Hrvatskih studija.

Ostalo

U 2025. Društvo je bilo suorganizator međunarodnog znanstvenog skupa *Metodologija i arheometrija*. (Odsjek za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu), kao i međunarodnog skupa koji je održan u Zadru, *2nd Conference on the Emergence of the Neolithic in Europe*.

Društvo je financijski pomoglo organizaciji skupa *Pokret za nepokretnu kulturnu baštinu*, koju su održali studenti Filozofskog fakulteta u Zagrebu,

Društvo redovito izdaje *newsletter*, a održava i profil na www.academia.edu.

Društvo je u 2025. godini primilo sedam novih članova. Također je davalo različite vidove pomoći i podrške svome članstvu.

***

Hrvatsko arheološko društvo nema zaposlenih djelatnika u radnom odnosu.